U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Filipa Dienstbiera, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Jana Passera, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **JUDr. J. H.,** zastoupeného JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčkova 502/42, Brno, proti žalovaným: **1) Západočeská univerzita v Plzni,** se sídlem Univerzitní 2732/8, Plzeň, **2) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,** se sídlem Karmelitská 529/7, Praha 1, v řízení o kompetenční žalobě dle § 97 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve věci zrušení vysokoškolského diplomu (záporný kompetenční spor),

takto:

I. Návrh žalobce na přerušení řízení **se zamítá**.

II. Žaloba **se odmítá**.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobou doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. 2. 2015 se žalobce domáhal určení, že k rozhodnutí o jeho odvolání ze dne 22. 8. 2011 proti usnesení Západočeské univerzity v Plzni [dále „žalovaný 1)"] ze dne 12. 5. 2011, čj. R-585-10, jímž žalovaná zrušila žalobcův vysokoškolský diplom včetně dodatku k diplomu, který osvědčoval žalobcovo řádné ukončení studia magisterského studijního programu M6805 „Právo a právní věda" na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni a získání akademického titulu „magistr" (dále „usnesení o zrušení diplomu"), je příslušné Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [dále „žalovaný 2)"]. Žalobce se dále domáhal určení, že usnesení žalovaného 2) ze dne 10. 1. 2012, čj. MSMT-1620/2012-30, jímž bylo odloženo žalobcovo odvolání (dále „usnesení o odložení věci"), a rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 29. 5. 2012, čj. MSMT-15228/2012-37, o rozkladu žalobce proti usnesení o odložení věci (dále „rozhodnutí o rozkladu"), jsou nicotná.

[2] Podle žalobce je řízení o zrušení vysokoškolského diplomu standardním správním řízením o zrušení dokladu vydaného vysokou školou v rámci výkonu vrchnostenské

správy v přenesené působnosti, přičemž správní řád výslovně připouští možnost řádného opravného prostředku proti rozhodnutí o zrušení takového dokladu.

[3] Podle žalobce vznikl v posuzované věci negativní kompetenční konflikt, ve kterém proti sobě stojí žalovaný 2) jako ústřední správní úřad, který odmítá rozhodnout o řádném opravném prostředku, a žalovaný 1) jakožto orgán zájmové samosprávy, který vydal rozhodnutí v rámci výkonu vrchnostenské veřejné správy v přenesené působnosti, přičemž oba odmítají rozhodnout o odvolání s ohledem na svou věcnou nepříslušnost.

II.

[4] Podle žalovaného 2) se v posuzované věci nejedná o kompetenční spor podle § 97 s. ř. s., neboť žalovaného 1) nelze považovat za orgán územní, zájmové či profesní samosprávy. Veřejné vysoké školy patří k tzv. akademické samosprávě, která nenáleží mezi zájmovou či profesní samosprávu, ale mezi tzv. ostatní samosprávu. Pravomoc Nejvyššího správního soudu rozhodovat o případném kompetenčním sporu mezi ministerstvem a veřejnou vysokou školou proto není dána.

[5] Žalovaný 2) shrnul průběh předcházejících správních řízení a souvisejících soudních řízení. Terminologii zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále „zákon o vysokých školách“) označil ve vztahu k diplomům za nejednotnou. Diplom má charakter osvědčení podle § 154 správního řádu, neboť se jeho vydáním osvědčuje řádné ukončení studia a získání příslušného akademického titulu. Postup pro rušení osvědčení (§ 156 odst. 2 správního řádu) lze proto použít i na vysokoškolský diplom.

[6] Vysokoškolské diplomy vydává vysoká škola (srov. § 57 odst. 7 zákona o vysokých školách). Kompetence je rušit vyplývá z § 156 odst. 2 správního řádu. Činí tak správní orgán, který jej vydal, tedy vysoká škola. Žalovaný 2) se proto ohrazuje proti žalobcem tvrzené příslušnosti ministerstva rozhodovat o odvoláních proti rozhodnutí o zrušení vysokoškolského diplomu. Vzhledem k systematice začlenění § 87 do části deváté zákona o vysokých školách lze dovodit působnost ministerstva pouze u těch správních řízení, která veřejná vysoká škola vede v prvním stupni v rámci výkonu státní správy, nikoli u těch, která vysoká škola realizuje v rámci své samostatné působnosti podle § 6 zákona o vysokých školách. Podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o vysokých školách patří do samostatné působnosti i uskutečňování studijních programů, tedy i vydávání a rušení vysokoškolských diplomů.

[7] Žalovaný 2) uzavřel, že žádný správní orgán není věcně příslušný rozhodnout o odvolání proti usnesení rektora veřejné vysoké školy o zrušení diplomu. Jedinou ochranou je správní žaloba podle § 65 s. ř. s. Žalovaný 2) v této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, čj. 7 As 66/2010 - 119.

[8] Žalovaný 2) navrhl žalobu odmítnout jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. s tím, že problematiku rušení vysokoškolských diplomů lze v odůvodnění rozhodnutí zmínit jako *obiter dictum*. Pokud by Nejvyšší správní soud přistoupil k rozhodnutí o věci samé, žalovaný 2) navrhl, aby soud určil, že žalovaný 2) není nadřízeným orgánem vysokých škol v řízení o rušení vysokoškolských diplomů.

[9] Žalovaný 1) se k žalobě nevyjádřil.

III.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti podané žaloby. Kompetenční spor vzniká na základě tří předpokladů. Za prvé zde musí být vedeno řízení o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. Za druhé, dva správní orgány si buď osobují pravomoc o věci rozhodnout (kladný kompetenční spor) nebo naopak popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí ve věci (záporný kompetenční spor). Za třetí, těmito správními orgány musí být subjekty podle § 97 odst. 1 s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 3013, čj. Komp 3/2012 – 3).

[11] Podle § 98 odst. 1 písm. c) s. ř. s. je žalobu oprávněn podat ten, o jehož právech nebo povinnostech mělo být rozhodnuto v řízení před správním orgánem, což byl žalobcův případ. Negativní kompetenční konflikt spočíval dle žalobce v tom, že oba žalovaní popírají svou pravomoc rozhodnout o jeho odvolání proti usnesení o zrušení diplomu.

[12] Podle § 99 písm. c) s. ř. s. je kompetenční žaloba nepřípustná, lze-li na návrh žalobce odstranit kompetenční spor, a to i jako předběžnou otázku, v jiném řízení podle tohoto nebo zvláštního zákona, s výjimkou ústavní stížnosti. Uvedené ustanovení vychází z principu subsidiarity, neboť disponuje-li žalobce jinými právními prostředky ochrany, nemůže se svých práv úspěšně domáhat kompetenční žalobou, byť by pro něj byla výhodnější. Podání kompetenční žaloby proto přichází do úvahy až jako *ultima ratio*, nelze-li kompetenční spor řešit jinak.

[13] Skutkově i právně obdobnou věcí se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 16. 10. 2015, čj. Komp 1/2015 - 55, kde dospěl k závěru, že v dispozici žalobce jsou jednak prostředky ochrany proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, jakož i podle § 79 a násl. s. ř. s. Žalobce se dále může domáhat svých práv žalobou proti shora specifikovaným rozhodnutím, která v jeho věci oba žalovaní vydali.

[14] Mezi stranami je přitom nesporné, že žalobce podal proti usnesení o zrušení diplomu žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Krajský soud zrušil napadené usnesení rozsudkem ze dne 29. 5. 2015, čj. 30 A 33/2011 – 194.

[15] Žalobce v této souvislosti požádal Nejvyšší správní soud o přerušení řízení o kompetenční žalobě s tím, že pokud nebude uvedený rozsudek krajského soudu napaden kasační stížností, vezme žalobu zpět. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že žalovaný 1) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, vedenou u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 154/2015. Podle § 48 odst. 3 písm. c) s. ř. s. může předseda senátu usnesením řízení přerušit, pokud zjistí, že probíhá takové řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé, nebo takové řízení sám vyvolá. Uvedená situace v projednávané věci nenastala. Nejvyšší správní soud odmítl kompetenční žalobu pro nepřípustnost. Výsledek řízení o kasační stížnosti vedené pod sp. zn. 1 As 154/2015 tedy nemůže mít vliv na rozhodnutí soudu v nyní projednávané věci. Soud proto zamítl žádost o přerušení řízení.

[16] Z vyjádření žalovaného 2) ke kompetenční žalobě dále vyplývá, že žalobce využil i další prostředky ochrany, neboť podal k Městskému soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného 2), o které městský soud rozhodl rozsudkem ze dne 30. 12.

2014, čj. 6 A 43/2012 – 58; kasační stížnost proti tomuto rozsudku vzal žalobce zpět (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, čj. 2 As 9/2015 – 22). Dále žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu proti usnesení o odložení věci, která je u městského soudu vedena pod sp. zn. 6 A 42/2012, a žalobu proti rozhodnutí o rozkladu, která je u městského soudu vedena pod sp. zn. 3 A 86/2012.

[17] Ze shora uvedeného je nepochybné, že žalobce měl k dispozici jiné právní prostředky ochrany, které využil. Kompetenční žaloba je tedy nepřípustná podle § 99 písm. c) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto blíže nezkoumal ostatní podmínky její přípustnosti a nezabýval se ani návrhem na vyslovení nicotnosti usnesení o odložení věci a rozhodnutí o rozkladu. Vyslovit nicotnost rozhodnutí totiž lze výhradně za předpokladu, že kompetenční žaloba není odmítnuta (srov. § 100 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud tedy odmítl žalobu jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 99 písm. c) s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 101 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kompetenční žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. října 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu